

כי הרי עיקר תירוצו של רב עמרם על הקושיא שהקשינו לעיל: "ותיפוק ליה דחטאת שמתו בעליה היא, וחטאת שמתו בעליה למיתה אזלא", הרי מיושבת גם אם חטאת "שותפין" היא, כיון דלא אזלא למיתה; ואם כי רב עמרם קרי ליה "קרבן ציבור", ולרבא — שדחה הראיה מן המשנה — אין זה קרבן "ציבור" אלא קרבן "שותפין", הרי מה נפקא מינה יש בזה?!

ומשנינן: לא נחלק רבא על רב עמרם — ואמר: אין פר יום הכפורים קרבן "ציבור" אלא קרבן "שותפין" — כדי לדחות עיקר תירוצו; אלא כדי להעמיד דברים על דיוקם שאין הכהנים חשובים "ציבור".⁽⁷⁶⁾

ומתוך כך ידעו התלמידים:

"ציבור" מתה — אלא אימא: שאין חטאת "השותפין" מתה, כי הפר שהוא מכפר על כל הכהנים חשוב "חטאת שותפין" —

והטעם שחטאת שותפין לאו למיתה אזלא:

משום דסבירא ליה לרבי שמעון כי חמש חטאות המתות בבת אחת נאמרו למשה מסיני, והואיל ותמורת חטאת לא שייך בחטאת שותפין, שהרי אין קרבן השותפות עושה תמורה, הוא הדין דשאר חטאות המתות אינם בקרבן שותפות.⁽⁷⁵⁾

ותמהינן: כיון דסוף סוף אף רבא מודה כי פר של יום הכפורים קרבן שותפין הוא, אם כן: מאי נפקא מינה ליה לרבא לדחות ראיית רב עמרם מן המשנה ש"קרבן ציבור" הוא?!

חטאות המתות, אלא לענין אחר; אם כן לימא נפקא מינה לענין טומאה בפר של יום הכפורים: כי הרי רבא גופיה סבירא ליה: טומאה "הותרה" ב"קרבן ציבור", ואף לכתחילה אין צורך שיהיה בטהרה; ואמנם אם פר של יום הכפורים הוא קרבן "שותפין", הרי לכתחילה מהדרין שיהיה בטהרה "כדמשמע בפרק קמא ו] ב] דדוקא בציבור היתר היא, ותו לא, לא בשל יחיד ולא בשל שותפין"?

ותירצו: כי לדעת רבי שמעון שרבא מגיה בדבריו: "אין חטאת השותפין מתה", הרי אין נפקא מינה זו, כיון דרבי שמעון גופיה סבירא ליה כי אף בקרבן ציבור אינה אלא "דחוייה", ולכתחילה מהדרין אטהרה. [ולא נתבאר למה צריך לחפש נפקא מינה לדעת רבי שמעון? הרי כיון דלרבא יש נפקא מינה, והוא סובר קרבן שותפין הוא, הרי מוכרח להגיה בדברי רבי שמעון קרבן שותפין הוא, אף אם לרבי שמעון גופיה אין בזה נפקא מינה].

עמרם כפירוש התוספות ישנים ותוהרא"ש, ראה שם; ומלשון התוספות בד"ה ונפקא, משמע דאתרוויהו קאי, וכמו שכתב בשיח יצחק. ודבריהם צריכין תלמוד, מה ענין רב עמרם לכאן, והרי רבא הוא דאמר ליה לרב עמרם שאינו קרבן ציבור אלא קרבן שותפין, ורב עמרם סבירא ליה קרבן ציבור הוא.

75. ברש"י הוסיף כאן וכתב: "אף כולן אינן מתות בציבור ולא בשותפין", והיינו דטעם חטאת ציבור שאינה מתה, הוא מפני שאינה עושה תמורה, ולעיל בד"ה שאין חטאת ציבור מתה, כתב רש"י טעם אחר: וכי גמירי חמש חטאות מתות ביחיד גמירי; וראה "משמר הלוי" זבחים סימן קס אות ו, ובכל הסימן, ובחונן דעה ושמועת חיים כאן בשם המאירי.

76. הקשו התוספות: לפי מאי דמשני הגמרא, כי דברי רבא שנחלק על רב עמרם אינו לענין